دەستەی پاراستن و چاککردنی ژینگە

ژمارە : ٨١٨ لە ٢٠٢٣/٥/٨

بەپێی حوکمەکانی ماددەی (١٠)ی یاسای دەستەی پاراستن و چاککردنی ژینگە لە هەرێمی کوردستان - عێراق ژمارە (٣)ی ساڵی ٢٠١٠ و ماددەکانی (٢٤) لە یاسای پاراستن و چاککردنی ژینگە لە هەرێمی کوردستان-عێراق ژمارە (٨)ی ساڵی ٢٠٠٨ی هەموارکراو ئەم ڕێنماییەی خوارەوەمان دەرکرد:

ڕێنمایی ژمارە (٣) ی ساڵی ٢٠٢٣

ڕێنمایی سنووردارکردنی ئاوی چارەسەرکراوی ئاوەڕۆکان و دووبارە بەکارهێنانەوەی

ماددەی (١): پێناسەکان:

مەبەست لەم زاراوانەی هاتووە واتاکانیان بەرامبەریانە بۆ مەبەستەکانی ئەم ڕێنماییە:

١- **هەرێم**: هەرێمی کوردستان - عێراق.

٢- **دەستە**: دەستەی پاراستن و چاککردنی ژینگە لە هەرێم.

٣- **ئاوی ئاوەڕۆ**: ئاوی ئاوەڕۆ بریتیە لە پاشماوەی ئاوی ماڵان و شوێنی بازرگانی و میری بە هەردوو جۆری (سوک و قورس) و پاشماوەی ئاوی پیشەسازی و کشتوکاڵی.

٤- **پاشماوەی ئاوی چارەسەرکراو**: بریتیە لە ئاوی دەرچوو لەوێستگەکانی چارەسەرکردنی ئاوی ئاوەڕۆ لەدوای چارەسەرکردنی بە ڕێگایەکی زانستی بەپێی ستانداردە پێوانەییەکانی جۆری ئاوی ئاوەڕۆ چارەسەرکراوەکان بۆ مەبەستی ئاودانی کشتوکاڵی و یاخود بەکارهێنانی بۆ سیستەمی ساردکردنەوە لەکارگەکان یان بۆ شۆرین.

٥- **وێستگەکانی چارەسەرکردنی ئاوی ئاوەڕۆ** : بریتین لەوێستگە ناوەندییەکانی چارەسەرکردن لەشارەکانداو ، یەکەکانی چارەسەرکردنی چالاکی پیشەسازیی و نیشتەجێکردن و بازرگانی و تەندروستی و کشتوکاڵی و چالاکیەکانی دیکە.

٦- **ستانداردەکان**: بریتی یە لە ڕێژە ڕێگەپێدراوەکانی پارامیتەرەکان بۆ دیاریکردنی ڕێژەی فیزیایی و کیمیایی و بایۆلۆجی پاشماوەی ئاوی چارەسەرکراو.

٧- **سیفاتەکان**: بریتین لەسیفەتە سروشتی و کیمیایی و زیندەییەکانی ئاوی چارەسەرکراو.

٨- **چارەسەری پێش سەرەتایی** : لەم قۆناغی چارەسەرییەدا ڕێگری دەکات لە هاتنەناوەی هەموو پاشماوە ڕەقەکان بۆ قۆناغی سەرەتایی.

٩- **چارەسەری سەرەتایی** : چارەسەری سەرەتایی قۆناغێکە تێیدا پاشماوەی ئاوەرۆ چارەسەردەکرێت بەڕێگەی سروشتی وەک نیشتنی پاشماوە ڕەقەکان و بەسەرئاو کەوتنی چەورییەکان.

١٠- **چارەسەری دووانەیی(چارەسەری بایۆلۆجی)** : قۆناغێکە لەچارەسەر کەدەکرێت پێی بگەین لەڕێگەی چارەسەری تەواوبووی بایۆلۆجییەوە بەپرۆسەی نیشاندن و پاککردنەوە و شیکردنەوە بەجۆرێك ئاوی بەرهەم هاتوو لێی بەپێی ستاندردەکانی ئاوەڕۆ دەبێت وەك لەخشتەی ژمارە(١)دایەو ، بەکاریش دەهێنرێت بۆ ئاودانی سنووردار (ئاودانی ئەو ڕووەکانەی بەرهەمیان نیە).

١١- **چارەســەری پێشــکەوتوو**: قۆناغێکە لەچارەســەر کە دەکرێت پێی بگەین لەڕێگەی چارەســەری تەواوبووی بایۆلۆجیی و کیمیایی و فیزیاییەوە بەپرۆسـەی نیشـاندن و شـیکردنەوەو پاککردنەوە ، یان هەر پرۆسـەیەکی دیکە ، بەجۆرێك ئاوی بەرهەمهاتوو لێی بەپێی ستانداردەکانی ئاوەڕۆ دەبێت وەك لەخشــتەی ژمارە(٢)دایەو ، بەکاریش دەهێنرێت بۆ ئاودانی بێ ســنوور (بۆ ئەو ســەوزە و میوانەشی ڕاستەوخۆ دەخورێن).

١٢- **چارە سەرکردنی ئەو قوڕو لیتەی (سلەج) دەمێنێتەوە لە وێستگەکان** : چارە سەرکردنی ئەو قوڕو لیتەی (سلەج) دەمێنێتەوە لە وێستگەکان بەڕێگەیەکی زانستی تاکو دووبارە سودی لێ وەردەگیرێت وەکو پەینی ئۆرگانی بۆ زەویە کشتوکاڵیەکان و ڕووبەرە سەوزاییەکانی پرۆژەکان.

١٣- **خاڵی وەرگرتن** : دەرچەی ئاوی چارەسەرکراوی ئاوەڕۆیە کەدەگاتە لایەنی سوودمەند لێی.

١٤- **کۆکردنەوەی پاشماوەی ئاوی چارەسەرکراو**: پێویستە ئاوی چارەسەرکراو لە خەزانێکی کۆنکریتی یان هەر جۆرە خەزانێکی تر کۆبکرێتەوە پاشان بەمەبەستی جۆراو جۆر بەکاربهێنرێتەوە.

تێبینی: ئەم قۆناغانەی ســەرەوە کە باســکران هەموویان بۆ ئاوی ماڵان و شــوێنە بازرگانیەکانە واتە (دۆمێستیک)ە ، بەڵام بۆ ئاوی پیشە سازی پێش ئەوەی داخلی ئەم سیستەمە بێت ، ڕێگەی دیکە هەیە وەکو دانانی سـیسـتەمی (داف) بۆ جیاکردنەوەی پاشـماوەی ڕۆن و چەوری لە پاشـماوە ئاویەکان یاخود دانانی سستەمی (دی وۆتەرینگ) بۆ گرتنی هەموو پا شماوەی رەق وەکو توێکڵ و پەلکی پەتاتە و نیشاستە کە لەکارگەی چپسی پەتاتە دروست دەبن.

١٥- **ڕێگا نوێیەکانی ئاودان**: بریتییە لەو ڕێیە بەکارهاتووانەی ئاودانی کشـتوکاڵ کەبەشـێوەیەکی سەرەکی هەوڵ دەدات خۆ بەدوور بگرێت لەو ڕێگە کۆنانەی دەبنە هۆی بەفیرۆدانی ئاو.

١٦- **ئاودێریی ئازاد** : بریتییە لەئاودانی هەموو جۆرەکانی ڕووەك و چیمەن و فریزێک.

١٧- **ئاودێریی سنووردار**: بریتییە لەئاودانی هەموو جۆرەکانی ڕووەك جگە لەسەوزەو میوەو بەروبوومە ریشــاڵییەکان و ئەو گیاو ڕووەکانەی کە بەرهەمەکانیان بەر ئاوە چارەســەرکراوەکە دەکەوێت ، جا ئەگەر بەکاڵیی یان بەکوڵاوی یان بەڕێگەیەکی دیکە بخورێن.

١٨- **تۆڕی دا بەشــکردنی ئاوی چارەســەرکراوی ئاودێریی** : بۆڕی یان کەناڵی دابەشــکردنی ئاوی چارەسەرکراوی ئاوەڕۆکانە بۆ ئاودێریی کشتوکاڵیی یاخود بۆ سیستەی سارکردنەوە یان شۆرین.

١٩- **چێنراوەکانی شــارەوانی**: بریتین لە دار و درەخت و شــوێنی ســەوزایی کە لەشــەقام و باخچە و شوێنی کات بەسەربردن و ڕێگا سەرەکییەکان دەچێنرێن.

ماددەی (٢): ئامانجەکان:

یەکەم: قەدەغەکردنی بەکارهێنانی ئاوی ئاوەڕۆ بۆ هەر مەبەستێك بەبێ چارەسەرکردنی.

دووەم: دانانی ستاندارد بۆ بەدیهێنانی ئاستێکی سەلامەت لەدووبارە بەکارهێنانەوەی ئاوی ئاوەڕۆ.

سێیەم: پاراستنی تەندروستی لەکاریگەرە زیانبەخشەکانی پیسبوون بە ئاوی ئاوەڕۆکان.

چوارەم: ئەوپەڕی سوود وەرگرتن لەئاوی چارەسەرکراو وەك یەکێك لەسەرچاوە نوێیەکانی ئاو.

پێنجەم: چاودێرییکردنی وێستگەکانی چارە سەرکردنی ئاوی ئاوەڕۆو جۆری ئاوی چارە سەرکراوی بەرهەم هاتوو لێی.

شەشەم: زامنکردنی بەڕێوەبردنێکی ڕا ست و درو ستی ئاوو ، چارە سەرکردنی کەمئاویی و کەمکردنەوەی بەفیرۆدانی.

ماددەی (٣)

دەبێت ئەم مەرجانەی لای خوارەوە ڕەچاو بکرێن لەکاتی بەکارهێنانی ئاوی چارەسەرکراوی ئاوەڕۆ بۆ ئاودێریی کشتوکاڵ:

یەکەم: ڕەزامەندی وەزارەتی شارەوانی و گەشتوگوزارو دەستەی پاراستن و چاککردنی ژینگەو پارێزگاو ئیدارە سەربەخۆکان بەو شێوەیەی کە زامنی تەندرو ستی گشتی بکات بەمەبە ستی دیارکردنی بڕی ئاوی چارەسەرکراوی بەکارهێنراو .

دووەم: رەزامەندی وەزارەتی کشتوکاڵ و سەرچاوەکانی ئاو بۆ دیارکردنی جۆری چێنراوەکان و ڕێگە نوێیەکانی ئاودێریی و ئەو بەروبوومانەی کە دەویسترێت لەداهاتوودا بچێنرێن لەنێو ئەو باخانەی کە سوود لە ئاوی چارەسەرکراوی ئاوەڕۆ بۆ ئاودێریی کشتوکاڵ وەردەگرن لەڕێگەی تۆڕی دابەشکردن و ، هەروەها وەرگرتنی ڕەزامەندیی لایەنەکانی دیکەش کە بەپێی یاسا دیار کراون بەو جۆرەی زامنی بەدیهێنانی ئاستێکی سەلامەت بکات لەبەکارهێنانی ئەو ئاوەدا.

سێیەم : پێویستە ئاوی چارەسەرکراوی ئاوەڕۆ کە بۆ ئاودێریی کشتوکاڵ بەکاردەهێنرێت وەك یەك بێت لەگەڵ ئەو ستاندارده پێوانەییانەی کە لەهەردوو خشتەی (١) و (٢)ی پاشکۆی ئەم ڕێنماییەدا هاتوون.

چوارەم: دە ستەی پارا ستن و چاککردنی ژینگە هەڵدە سێت بە ئەنجامدانی شیکارییەکان بۆ تایبەتمەندییە فیزیایی و کیمیاییە کانی گڵ و خاکی ئەو کێڵگانەی کە سوودمە ند دەبن لە بە کارهێنانی ئاوی چارە سەرکراوی ئاوەڕۆ ، لەتاقیگەکانی وەزارەتی کشتوکاڵ و سەرچاوەکانی ئاو یان دە ستەی ژینگە یان یەکێك لەو تاقیگانەی پشتیان پێدەبەستێت ، ئەوەش بۆ چاودێریی و هەڵسەنگاندنی ئاسەوارەکانی بەکارهێنانی ئەم ئاوە لەسەر خاك.

پێنجەم: گەیاندن و بەستنەوەی بۆرییەکانی ئاوی چارەسەرکراوی ئاوەڕۆ بە بۆرییەکانی تۆڕی بیرەکانەوە قەدەغەیە لەنێو کێڵگەکاندا.

شەشەم: کردنەوەی خاڵی ئاوی چارەسەرکراوی ئاوەڕۆ بۆ کێڵگەکان قەدەغەیە تەنها لەڕێی ئەو کەسانەی کە جێگەی متمانەن لەلایەن وەزارەتی کشتوکاڵ و سەرچاوەکانی ئاوەوە.

حەوتەم: لەسەر کەس و لایەنی سوودمەند لەئاوی چارەسەرکراوی ئاوەڕۆ پێویستە ئەو ڕێکارانە بگرێتە بەر بۆ ڕێگرتن لەدروستبوونی زۆنگاوو ، ڕێگرتنیش لەزۆربوونی مێش و مێشوولەو و زیندەوەرەکانی دیکە بە دروستکردنی حەوزێکی کۆنکریتی سەر داپۆشراو یان لە هەر جۆرە خەزانێکی تر کۆبکرێتەوە پاشان بەمەبەستی جۆراو جۆر بەکاربهێنرێتەوە.

هەشتەم: پێویستە لەهەر سیستەمێکی ئاودێریی و گشت ئەو تۆڕانەی کە ئاوی چارەسەرکراوی ئاوەڕۆ بەکاردەهێنن و دەیگوازنەوە ، تابلۆی جێگیر لەو شوێنانەدا دابنێن کەلایەنی پەیوەندیدار بۆیان دیار دەکات و لەسەریان نووسرابێت : ئاگاداریی: ئاوی چارەسەرکراوی ئاوەڕۆ تەنها بۆ ئاودانی کشتوکاڵی و سیستمی سارکردنەوەی کارگەکان و شوشتنە.

نۆیەم: پێویستە ئەو کێڵگە کشتوکاڵییانەی کە بە ئاوی چارەسەرکراوی ئاوەڕۆ ئاو دەدرێن جیا کرابنەوە لەبیرو کۆگاکانی ئاوی خواردنەوەی گشتی بەدوورییەك کە وەزارەتی کشتوکاڵ و سەرچاوەکانی ئاو دیاری دەکات بەپێی سروشتی خاکەکە.

دەیەم: نابێت ئاوی چارەسەرکراوی ئاوەڕۆ بەکاربهێنرێت بۆ زیادکردنی ئاوی ژێر زەوی بەکارهێنراو بۆ خواردنەوە (بەلام ئەگەر سیستەمەکە بەهەموو قۆناغەکاندا بڕوات واتە پێشکەوتوو (Advance) ئاوەکە زۆر سەلامەتە بگرە لەکوالیتی ئاوی رووبارەکان زۆر بەرزترە کە سوودی لێ وەردەگیرێت بۆ ئاوی خواردنەوە پاش چارەسەرکردن).

یازدەیەم: تێکەڵکردنی ئاوی چارەسەرکراو لەگەڵ سەرچاوەکانی ئاوی سەر زەوی وەک رووبارو و چەمەکان بەپێی ستاندارده رێگەپێدراوەکان دەبێت.

دوازدەیەم: وەرگرتنی گشت رێکارە پێویستەکان لەکاتی مامەڵەکردن لەگەڵ ئاوی چارەسەرکراوی ئاوەڕۆ لەڕێگەی بەکارهێنانی پێداویستییەکانی تەندروستی و سەلامەتی پیشەیی وەك پێڵاوی لاستیك و دەستکێش و ئەوانی دیکە.

ماددەی (٤)

یەکەم: لەکاتی بەکارهێنانی ئاوی چارەسەرکراوی ئاوەڕۆ بۆ ئاودێریی کشتوکاڵیی و ئاودانی ئەو ڕووەکانەی کە جۆرێکی باڵاتری لە ستانداردی ئاوی چارە سەرکراوی ئاوەڕۆی دەوێت وەك لەخشتەی (١)ی پاشکۆی ئەم رێنماییەدا باسکراوە ، لەو کاتەدا پێویستە بەکارهێنەرەکەی چارەسەری تایبەت دابنێت (چارەسەری پێشکەوتوو) بەپێی ئەم مەرجانەی خوارەوە

أ- وەرگرتنی ڕەزامەندیی وەزارەتی کشتوکاڵ و سەرچاوەکانی ئاوو دەستەی ژینگەو ئەو لایەنانەی دیکە کە بەپێی یاسا پێویستە رەزامەند بن.

ب- وەك یەك بوونی جۆری ئاوی بەرهەمهێنراو لەگەڵ ئاوی چارەسەرکراوی ئاوەڕۆ کە لەخشتەی ژمارە(٢)ی پاشکۆی ئەم رێنماییەدا باسکراوە.

دووەم: لەسەر وەزارەتی کشتوکاڵ و سەرچاوەکانی ئاو و دەستەی ژینگە پێویستە چەند نموونەیەك لە ئاوی یەکەکە وەربگرن و شیبکەینەوە بۆ دڵنیابوون لەوەك یەکبوونیان لەگەڵ ستانداردەکانی ئاوی چارەسەرکراوی ئاوەڕۆ وەك لەخشتەی ژمارە(٢)ی پاشکۆی ئەم ڕێنماییەدا باسکراوە.

ماددەی (٥)

وێڕای پابەندبوون بەدەسەڵاتی چاودێری دەستەی ژینگە بۆ ڕێگریکردن یان سنووردارکردن یان کەمکردنەوەی ڕوودانی هەر پیسبوونێک:

یەکەم: وەزارەتی کشتوکاڵ و سەرچاوەکانی ئاو بۆی هەیە بەدواداچوون و کەشف بکات بۆ ئەو خاك و بەرهەم و بەروبوومانەی کە بەئاوی ئاوەڕۆی چارەسەرکراو ئاودێری کراون.

دووەم: وەزارەتی کشتوکاڵ و سەرچاوەکانی ئاو بۆی هەیە پشکنین بکات بۆ هەر بۆرییەکی سەر زەوی یان ژێر خاك نراو ئەگەر گومانی لە سەرپێچیکردنی بەکارهێنەر هەبوو بۆ حوکمەکانی ئەم ڕێنماییە.

سێیەم: بۆ چاودێرانی ڕێگەپێدراوی وەزارەتی کشتوکاڵ و سەرچاوەکانی ئاو و دەستەی ژینگە هەیە بچنە نێو ئەو باغ و کێڵگانەی کە سوودمەندن لەئاوی ئاوەڕۆی چارەسەرکراو ، خاوەنی باغ و کێڵگەکان یان ئەوانەی لەجێگەی ئەوانن بۆیان نیە ڕێگریی لەچاودێرەکان بکەن.

ماددەی (٦): حوکمە کۆتاییەکان

یەکەم: حوکمەکانی ئەم ڕێنماییە کاری پێدەکرێت لەسەر ئاوی ئاوەڕۆی چارەسەرکراوو بەرهەمهاتوو لەوێستگەو یەکەکانی چارەسەرکردنی ئاوی ئاوەڕۆ و دووبارە بەکارهێنانەوەی.

دووەم: یەکە تایبەتەکان بەچارەسەرکردنی ئاوی ئاوەڕۆ دادەخرێن لەکاتی وەك یەك نەبوونی ئاوی دەرهاتوو لەگەڵ ستانداردەکانی ئاوی چارەسەرکراوی ئاوەڕۆ وەك لەم ڕێنماییەدا باسکراوەو ، بەرووبومەکانیش لەنێو دەبرێن ئەگەر هەبوون.

ماددەی (٧):

ئەم ڕێنماییە شیاوی هەموارکردن و نوێکردنەوەو کەمکردنەوە دەبێت بەپێی دەقەکانی ڕێکەوتننامەو پەیماننامە نێودەوڵەتییەکان و پێداویستییە ژینگەییەکان لەداهاتوودا.

ماددەی (٨):هەردوو خشتەی ستانداردەکانی هاوپێچکراو بەشێکن لەو ڕێنماییە .

ماددەی (٩):

ئەم ڕێنمایە لە ڕێکەوتی بڵاوبوونەوەی لە ڕۆژنامەی فەرمی (وەقایعی کوردستان) کاری پێدەکرێت.

ئەندازیار
عبدالرحمن صديق
سەرۆکی دەستە

خشتەی ژمارە(١)

ستانداردەکانی ئاوی ئاوەڕۆی چارەسەرکراوی دووانەیی و بەکارهێنراو بۆ ئاودێریی کشتوکاڵی

تایبەتمەندیەکان		زۆرترین ئاستی پیسبوون ملگم / لتر
تایبەتمەندییە سروشتییەکان	سەرئاوکەوتووەکان	خاڵی بێت
	ماددە ڕەقە هەڵواسراوەکان TSS	40
	pH	8 ، 6- 4
تایبەتمەندیی کیمیایی ئۆرگانی	بایۆئۆکسجینی بەکاربراو BOD_5	40
	لێڵیی TURBIDITY	25 یەکەی لێڵبوون
	ڕۆن وچەوری OIL and GREASES	نییە
	فینۆڵ PHENOLS	0.002
تایبەتمەندی میکرۆبی	ژمارەی کۆلیفۆرمەکانی پیسایی	1000 خانە / 100 مللتر

تایبەتمەندی پێکهاتە کیمیاییەکان	نیتراتەکان NO_3-N	50
	ئامۆنیا (NH3-N)	5.0
تایبەتمەندیی کیمیایی	ئەلەمنیۆم Al	5.0
	ئارسنیک As	0.1
	بێریلیۆم Be	0. 1
	بۆرۆن B	0.75
	کادمیۆم Cd	0.01
	کلۆری ئازاد CL_2	0.5 (+)
	کرۆم Cr	0.1
	کۆبالت Co	0.05
	مس Cu	0.2
	فلۆراید F	1
	ئاسن Fe	5.0
	قورقوشم Pb	0.1
	لیتیۆم Li	2.5
	مەنگەنیز Mn	0.2
	جیوە Hg	0.001
	NO3	50

زۆرترین ئاستی پیسبوونی ئاوی ئاوەڕۆی چارەسەرکراو (دوانەیی)		
تایبەتمەندیەکان		زۆرترین ئاستی پیسبوون/ملگم/لتر
	مۆلیبدینیۆم Mo	0.01
	نیکل Ni	0.2
	سیلینیۆم Se	0.02
	ڤانادیۆم V	0.1
	زینک Zn	2.0

پێویستە تێکڕای مانگانەی ئۆکسجینی بەکاربراو (BOD5)و خەستیی ماددە ڕەقە هەڵواسراوەکان لە (٤٠) مللی گرام/ لتر زیاتر نەبێت و ، ژمارەی ژمارەی کۆلیفۆرمەکانی پیسایی لە (١٠٠٠ خانە/ ١٠٠مللی لتر) ، بەبێ ئەوەی کاریگەریی لەسەر بنەماکانی دیزاینکردنی وێستگەکانی چارەسەرکردن هەبێت ، بەجۆرێك تێپەر نەکات لەرادە دیارکراوەنی نێو خشتەکە

خشتەی ژمارە(٢)

ستاندارەدەکانی ئاوی ئاوەڕۆی چارەسەرکراوی سیانیی و بەکارهێنراو بۆ ئاودێریی کشتوکاڵی

تایبەتمەندیەکان		زۆرترین ئاستی پیسبوون ملگم / لتر
تایبەتمەندییە سروشتییەکان	سەرئاوکەوتووەکان	خاڵیی بێت
	ماددە ڕەقە هەڵواسراوەکان TSS	10 (أ)
	pH	8 ،6 -4
تایبەتمەندیی کیمیایی ئۆرگانی	بایۆئۆکسجینی بەکاربراو BOD_5	10(أ)
	لێڵیی TURBIDITY	5.00 یەکەی لێڵبوون

تایبەتمەندیی کیمیایی ئۆرگانی	رۆن وچەوری OIL and GREASES	نییە
	فینۆڵ PHENOLS	0.002
تایبەتمەندی میکرۆبی	ژمارەی کۆلیفۆرمەکانی پیسایی	2.2 (ب) (دانە / ١٠٠ مل)
	ژمارەی هێلکەی کرمی ڕیخۆڵە	1 هێلکەی زیندوو (دانە/لتر)
تایبەتمەندی پێکهاتە کیمیاییەکان	نیتراتەکان NO_3-N	50
	ئامۆنیا (NH3-N)	5.0
تایبەتمەندیی کیمیایی	ئەلەمنیۆم Al	5.0
	ئارسنیک As	0.1
	بێریلیۆم Be	0. 1
	بۆرۆن B	0.75
	کادمیۆمCd	0.01
	کلۆری ئازاد CL_2	0.5 (+)
	کرۆم Cr	0.1
	کۆبالت Co	0.05
	مس Cu	0.2
	فلۆراید F	1
	ئاسن Fe	5.0
	قورقوشم Pb	0.1
	لیتیۆم Li	2.5
	مەنگەنیز Mn	0.2
	جیوە Hg	0.001
زۆرترین ئاستی پیسبوونی ئاوی ئاوەڕۆی چارەسەرکراو (سیانی)		
تایبەتمەندیەکان		زۆرترین ئاستی پیسبوون /ملگم/لتر
	مۆلیبدینیۆم Mo	0.01
	نیکل Ni	0.2
	سیلینیۆم Se	0.02
	ڤانادیۆم V	0.1
	زینک Zn	0.2

(أ- ١) تێکڕای مانگانە بۆ هەر یەك لەBOD5,TSS ، زیاتر نەبێت لە (١٠ملی گرام/ لتر)

(أ- ٢) تێکڕای هەفتانە بۆ هەر یەك لە BOD5 ,TSS(أ-٢) ، زیاتر نەبێت لە(١٥ملی گرام/ لتر)

ب- ئاوی ئاوەڕۆی چارەسەرکراو بەپاك ئەژمار دەکرێت بەپلەی ناتووشکەرو گونجاو بۆ ئەوەی بۆ ئاودێری بێ سنوور بەکاربهێنرێت ئەگەر بەرزترین ژمارەی چاوەڕوانکراو (MPN) بۆ کۆلیفۆرمی پیسایی لە ٢,٢ دانە بۆ هەر (١٠٠مللتر) زیاتر نەبێت (یان هێندەی بێت بەپێی ڕێگەکانی دیکەی پێوانەکردن) وەک لە ئەنجامی پشکنینی بەکتریا لە ماوەی هەفتەیەکدا دیاری کراوە ، هەروەها زیاتر نەبێت لە(٢٣) دانە بۆ هەر (١٠٠مللتر) لەهەر نموونەیەك (یان هێندەی بێت بەپێی ڕێگەکانی دیکەی پێوانەکردن)

(+) کەمتر نەبێت لە(٠,٢ مللی گرام/لتر) لەحاڵەتی بەکارهێنانی کلۆر بۆ پاکژکردنەوە.

وەزارەتی ناوخۆ
ژمارە ١٢٠٧٦ لە ٢٠٢٣/٥/٤

بەیانی ژمارە (٧)ی ساڵی ٢٠٢٣
تایبەت بە هێنانە کایەی گوندی (ئاشتی)

بەپێی ئەو دەسەڵاتەی پێمان دراوە لەیاسای وەزارەتی ناوخۆ ژمارە (٦)ی ساڵی ٢٠٠٩ و ئاماژە بە رێنماییمان ژمارە (١)ی ساڵی ٢٠١٥ی هەموارکراو و نووسراوی پارێزگای دهۆک ژمارە (٢٤٥٢ لە ٢٠٢٣/٤/١٢) و بریاری ئەنجومەنی پارێزگای دهۆک ژمارە (٤)ی ساڵی ٢٠٢٣ .بڕیارماندا بە:

- هێنانە کایەی گوندی (**ئاشتی**) سەر بە ناحیەی رۆڤیا /قەزای بەردەڕەش بەڕووبەری (**٥ دۆنم و ٧ئۆلک**) لەسەر پارچەزەوی ژمارە (**1/1**) **لە کەرتی (٨٢/رۆڤیا)** وەک لە نەخشەی هاوپێچی نووسراوی پارێزگای دهۆکدا هاتووە بەپێی یاسا کاری کوژانەوە و دەست هەڵگرتن بکرێت.
- ئەم بەیانە لە رۆژی بڵاوبوونەوەی لە رۆژنامەی (وەقایعی کوردستان) کاری پێ دەکرێت .

رێبەر ئەحمەد
وەزیــری ناوخــۆ

وەزارەتی ناوخۆ
ژمارە ١٢٠٧٦ لە ٢٠٢٣/٥/٤

بەیانی ڕاستکردنەوە

بەپێی ئەو دەسەڵاتەی پێمان دراوە لە ماددەی هەشتەم لە یاسای بڵاوکردنەوە لە ڕۆژنامەی ڕەسمیدا (وەقایعی کوردستان) ژمارە (٤)ی ساڵی ١٩٩٩ و یاسای وەزارەتی ناوخۆ ژمارە (٦)ی ساڵی ٢٠٠٩ و دوا بەدوای رێنماییمان ژمارە (٣)ی ساڵی ٢٠٢٣ کە لەڕۆژنامەی وەقایعی کوردستان ژمارە(٣٠٢ لە ٢٠٢٣/٤/١٨) بڵاوکراوەتەوە تایبەت بە هەمواری یەکەمی رێنمایی مەرجەکانی سەلامەتی و تۆمارکردنی ئۆتۆمبێل و ماتۆرسکیلی هاوردەکراو ژمارە (٧)ی ساڵی ٢٠٢١ لەبەر ئەوەی ووشەی (کۆی) لەکاتی چاپ پەڕیوە ، ئەم بەیانی ڕاستکردەنەوەمان دەرکرد بەم شێوەیەی خوارەوە :

یەکەم: دەستەواژەی (**ڕێژەی ٢٠%ی کۆی داهات**) شوێنی دەستە واژەی (**ڕێژەی ٢٠%ی داهات**) دەگرێتەوە لە ماددەی دووەم برگەی (١٠) لە ڕێنمایی ژمارە (٣ی ساڵی ٢٠٢٣)

دووەم: ئەم بەیانە لە رۆژنامەی وەقایعی کوردستان بڵاودەکرێتەوە.

رێبەر ئەحمەد
وەزیــری ناوخــۆ